

RAY COONEY

"OKNO NA PARLAMENT"

26

PREMIERA: CZERWIEC 1994

TEATR SATYRY MASZKARON

RAY COONEY

"OKNO NA PARLAMENT"

26

PREMIERA: CZERWIEC 1994

NAJLEPSZYMI FARSAMI SĄ TRAGEDIE

---

farsa

Proporzono mnie o napisanie 500 słów na temat FARSZA. Chociaż mam do czynienia z tym gatunkiem od blisko 30 lat to chyba nie potrafię zdefiniować albo wyjaśnić czym właściwie jest Farsa.

Farsa jest często niedoceniana- częściowo ze względu na istnienie szeregu nienajlepszych sztuk tego rodzaju a częściowo dlatego, że bywają aktorzy, którzy grę w Farsie traktują w inny sposób niż traktowaliby grę w tragedii.

Sądzę że w gruncie rzeczy najlepszymi farsami są tragedie. Akcja w dobrej Farsie powinna nadawać się do użycia w czystej tragedii. Tragedia jest esencją Farsy: nawet dialog Farsy powinien być możliwy do zamiany z dialogiem tragedii.

Głównym tematem większości Fars jest walka jednostki ze stałe potęgującymi się przeciwnościami losu. Jednostka cierpi też z powodu cech świętego charakteru i własnej niezdolności do kontrolowania swoich reakcji w strasie. No cóż, to, jak nądzę, określa większość moich Fars!

W gruncie rzeczy, im dłużej o tym myślę, tym bardziej czuję, że Farsa ma być może więcej wspólnego z tragedią niż z komedią. Komedia przedstawia niezwykłą osobę w podziemnej sytuacji, podczas gdy Farsa (i tragedia) to zazwyczaj zwykli ludzie usiłujący poradzić sobie w niezwykłych sytuacjach. I tak, jeżeli Farsa zbliża się bardziej do tragedii, to rozsądna jest: chyba teża że im bardziej rzeczywista i prawdziwa będzie sztuka i przedstawienie, tym silniejsza będzie reakcja widowni. Nie ma absolutnie żadnej różnicy między człowiekiem znajdującym żonę w łóżku z najlepszym przyjacielem w Farsie i człowiekiem znajdującym żonę w łóżku z najlepszym przyjacielem w tragedii.

Reakcja męża w obu sztukach powinna być dokładnie taka sama. Różnica jest w reakcji widowni- nie męża.

Oczywiście aktor grający w Farsie musi wypracować szczególną technikę. To jasne, że musi słuchać reakcji widowni- w pierwszym wypadku śmiech będzie go często zagłuszać. Aktor Farsy musi się też nauczyć nie ' trzymać piłki ' za długo. Aktorstwo farsowe jest bardzo podobne do meczu tenisowego: grasz lepiej jeżeli będz przeciwnik dobrze odbija ci piłkę. Jedną z cech tragedii są długie przemowy, w czasie których główny bohater wychodzi na środek sceny i przez kilka stron skarży się na zły los. Bardzo względne (i dodajmy- nie nazbyt trudne) dla głównego bohatera. No takiego nie zdarza się w Farsie. Aktor potrzebuje partnerów, a partnerzy jego.

Niedocenianie Fars wynika też jak sądzę z faktu, że język jakim są pisane jest zwyczajny i przyziemny ponieważ działające postacie są zwyczajne i przyziemne. Nie filozofują na temat swoich problemów. Rozwiązują je- i to na ogół pod presją okoliczności.

Farsopisarz przemyślnie układa sytuacje i manipuluje nimi, żeby dostosować je do potrzeb sztuki. Jestem jednak przekonany, że wykonanie musi być absolutnie wiarygodne. Oczywiście gra aktora tylko wtedy może być prawdziwa, jeśli autor stworzył rolę i sytuacje, które dadzą mu do tego materiał. Tak więc autor chociaż manipuluje sytuacjami i dostosowuje je do potrzeb sztuki musi jednocześnie pisać ' prawdziwie ' i ' serio '.

Myślę, że to było około 500 słów i mam nadzieję, że jesteście Państwo odrobinę mądrzejsi. W każdym razie ja miałem okazję, żeby się trochę pozastanawiać.

Ray Cooney

Ray Cooney

"Okno na Parlament"

("Out of Order")

Przekład: Elżbieta Woźniak

OBSADA:

Richard Willey

Kierownik

Kelner

Pokojówka

Jane Worthington

Ciasto

George Pidgen

Ronnie

Pamela Willey

Gładys

Jerzy A. Braszka

Stanisław Berny

Tadeusz P. Łomnicki

Janina Kulhanek

Renata Nowicka

Tomasz Piasecki

Andrzej Mrożewski

Maciej Ferlak

Grażyna Skotnicka

Zlinda Zagner

Reżyseria

Tadeusz Kwinta

Scenografia

Jerzy Boduch

Asystent reżysera

Tomasz Piasecki

Inspicjent

Aleksandra Wójtowicz

Lidia Badyłak

**ZAKŁADY PRZEMYSŁU ODZIEŻOWEGO
S.A. VISTULA SĄ SPONSOREM
KOSTIUMÓW MĘSKICH
WYKORZYSTANYCH W SPEKTAKLU.**

**MEBLE STANOWIĄCE CZĘŚĆ SCENOGRAFII ZOSTAŁY
WYPOŻYCZONE PRZEZ KRAKOWSKIE FABRYKI MEBLI.**

**DZIĘKUJEMY RESTAURACJI 'WIERZYNEK' ORAZ
SKLEPOWI FIRMOWEMU 'PRÓCHNIK' S.A. Z KRAKOWA
ZA POMOC W REALIZACJI SPEKTAKLU.**

REPERTUAR BIEŻĄCY:

Henryk Bardijewski "Guwernantki"

Reż. W.Markiewicz Scen. B.Ptak Muz. K.Filus

Aleksander Fredro "Mąż i żona"

Reż. J.A.Braszka Scen. K.Wiśniak

Praca nad słowem I.Gogolewski

W.D. Home "Zimorodek"

Reż. W. Ziętarski Scen. K. Fenz

Murray Schisgal "Spróbujmy jeszcze raz"

Reż. J.Chmielnik Scen. K.Fenz

Arthur Watkyn "Człowiek, który przyszedł w piątek"

Reż. J.Chmielnik Scen. K.Fenz

J.Tuwim "Porwanie Sabine"

Reż. A.Mrożewski Scen. A. i T. Smoliccy

Zbigniew Niemczynowski "Żołnierz i królowa"

(Scena Studio)

Reż. J.Sopoćko Scen. T.Czerska

Muz. H.Kalinowska

TEATR SATYRY "MASZKARON"

ZESPÓŁ AKTORSKI W SEZONIE 1993/94

Jolanta Gibas
Janina Kulhanek
Renata Nowicka
Grażyna Skotnicka
Ewa Śmiałowska
Zinaida Zagner
Stanisław Berny
Jerzy Aleksander Braszka
Włodzimierz Chrenkoff
Maciej Ferlak
Jakub Kosiniak
Tadeusz Piotr Łomnicki
Jerzy Pal
Tomasz Piasecki
Wojciech Wziątek

Inspicjenci:
Lidia Badyłak
Aleksandra Wójtowicz

Zbiórów
Dziatu Dokumentacji
ZG ZASP

TEATR SATYRY "MASZKARON"

DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY: ANDRZEJ MROŻEWSKI

Zastępca dyrektora: Jacek Poprawa
Główna księgowa: Wiesława Kostuch
Koordynator pracy artystycznej: Elżbieta Smurzyńska
Organizacja widowni: Violetta Pal, Anna Korzycka-Sudoł
Kierownik techniczny: Bogusław Biskup
Kierownik administracji: Elżbieta Gądek

SCENY TEATRU

Wieża Ratuszowa Rynek Główny 1
Scena Studio Starowiślna 21

DYREKCJA I ADMINISTRACJA: Starowiślna 21 Ilp.
Telefony: 21-41-20, 21-45-71, 21-56-46

ORGANIZACJA WIDOWNI: Starowiślna 21 Ilp. tel: 21-55-25

Kasa teatru w Wieży Ratuszowej
czynna codziennie oprócz poniedziałku od 15.00 do 19.30

ORGANIZATION WITH THE FOLLOWING LIST OF MEMBERS

MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS